

Стефан
ТАРАНУШЕНКО

ДЕРЕВ'ЯНА
МОНУМЕНТАЛЬНА
АРХІТЕКТУРА
ЛІВОБЕРЕЖНОЇ
УКРАЇНИ

Повна редакція

ХАРКІВ
Видавець САВЧУК О. О.
2014

УДК 726:27-523.42-035.3(477.5)

ББК 85.113(4УКР5)

Т 19

*Національна академія наук України
Інститут рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського
Центр культурологічних студій Інституту історії України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Центральна наукова бібліотека
Центр краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька
Державна наукова архітектурно-будівельна бібліотека імені В. Г. Заболотного*

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Центру краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 6 від 5 червня 2014 р.)*

ВИСЛОВЛЮЄМО ПОДЯКУ

*пп. Сергію Білоконю, Віктору Вечерському, Вадиму Щербі та Олександрі Шевлюзі,
Віктору та Валентині Таранушенкам, Денису Струку та Ользі Кваші,
Євгену Захарову, Денису Вітченку, Олександрю Молодому, Андрію Малишкові,
Володимиру Бикову, Олександрю Харлану, Сергію Юрченку
за безкорисливе сприяння виходу в світ цієї книги*

Таранушенко С. А.

Т 19 Дерев'яна монументальна архітектура Лівобережної України. Повна редакція / Стефан Таранушенко ; переднє слово С. І. Білокінь; передм., наук. ред., додатки В. В. Вечерський ; упоряд., прим. О. О. Савчук. — Харків : Видавець Савчук О. О., 2014. — 864 с. ; 1033 іл. — Серія «Слобожанський світ». Випуск 8.

ISBN 978-966-2562-53-8

Книга є першим повним виданням рукопису С. А. Таранушенка (1889–1976) «Дерев'яна монументальна архітектура Лівобережної України» (1967). До видання вперше увійшов весь ілюстративний ряд (світлини, кресленики, схеми пропорційностей), запланований Автором.

Видання донині залишається класичною працею в галузі української дерев'яної сакральної архітектури. У книзі проаналізовано понад 180 пам'яток архітектури, з яких на сьогодні збереглося 16. До книги також увійшли додатки — рецензії на рукопис праці, ілюстрований реєстр збережених пам'яток архітектури та документи, що супроводжували видання книги у видавництві «Будівельник» (Київ, 1976). Розроблено іменний та предметно-географічний покажчики.

Видання присвячено 125-й річниці від дня народження Автора.

УДК 726:27-523.42-035.3(477.5)
ББК 85.113(4УКР5)

ISBN 978-966-2562-03-3 (серія)
ISBN 978-966-2562-53-8

© Видавець Савчук О. О., 2014
© Білокінь С. І., переднє слово, 2014
© Вечерський В. В., передмова, наукове
редагування, додатки, 2014
© Селезньов Є. І., креслення, 2014
© Шандиба В. В., комп'ютерна обробка
світлин, 2014
© Савчук О. О., упорядкування, примітки,
покажчики, 2014

ЗМІСТ

ПЕРЕДНЄ СЛОВО <i>(Сергій Білокінь)</i>	5	ПАМ'ЯТКИ КІНЦЯ XVIII в.	647
ПЕРЕДМОВА <i>(Віктор Вечерський)</i>	7	ПАМ'ЯТКИ ПСЕВДОКЛАСИЦИЗМУ	673
ВІД ВИДАВЦЯ Й УПОРЯДНИКА <i>(Олександр Савчук)</i>	17	ПАМ'ЯТКИ ПОЧАТКУ XIX в.	683
ДЕРЕВ'ЯНА МОНУМЕНТАЛЬНА АРХІТЕКТУРА ЛІВОБЕРЕЖНОЇ УКРАЇНИ	19	ЗАКЛЮЧНЕ СЛОВО	719
ВІД АВТОРА	23	СХЕМИ ПЛАНІВ ЦЕРКОВ ЛІВОБЕРЕЖНОЇ УКРАЇНИ	722
ВСТУП	35	ДОДАТКИ ДО ВСТУПУ	747
ПАМ'ЯТКИ «БАШТОВОГО» ТИПУ	65	РЕЗЮМЕ	760
ПАМ'ЯТКИ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XVII – ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ XVIII вв.	85	ЛІТЕРАТУРА	767
ПАМ'ЯТКИ ЛИМАНСЬКОЇ ШКОЛИ МАЙСТРІВ	197	ДОДАТКИ	771
ПАМ'ЯТКИ ТРЕТЬОЇ ЧВЕРТІ XVIII в.	305	ПРИМІТКИ ТА ДОВІДКОВІ МАТЕРІАЛИ	830
ПАМ'ЯТКИ ОСТАННЬОЇ ЧВЕРТІ XVIII в.	411	ПРИМІТКИ	832
ПАМ'ЯТКИ ОХТИРСЬКОЇ ГРУПИ	635	ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК	842
		ПРЕДМЕТНО- ГЕОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК	848
		ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК	860